

Bokföringsnämndens kommunsektion, 27.8.2002

54. Utlåtande om förslag till ändring av anvisningarna om bokföring av kommunalskatt

1. Förslag

Staden A har gjort en framställning till bokföringsnämndens kommunsektion om att anvisningarna för bokföring av skatteinkomster bör ändras så att kommunens skatteinkomster i bokslutet kan bokföras enligt prestationsprincipen och i enlighet med god bokföringssed.

Staden anser att gällande bokföringsanvisningar gör att det inte går att iaktta bestämmelsen om balansering av ekonomin (kommunallagen 65 § 2 mom.). Staden anser att motiveringen till bokföringsreformen ? dvs. att jämförelser mellan företagsvärlden och kommunerna underlättas? inte heller har uppfyllts, utan att effekten har varit den motsatta. En annan orsak som staden anger för behovet av ändringar är att kommunernas bokslut med nuvarande bokföringsanvisningar är ofullständigt så till vida att det inte visar hur mycket skattefordringar eller skatteskulder kommunen har, och att inte samtliga vid bokslutstidpunkten kända uppgifter tas upp som skatteintäkter, såsom t.ex. uppgifter som bygger på debiteringsredovisningar.

2. Motivering

2.1 Bokföring av skatteinkomster enligt gällande anvisningar

I kommunsektionens allmänna anvisning om uppgörande av resultaträkning för kommuner och samkommuner (1999) och i den ändring som infördes 29.11.2000 anges grunderna för bokföring av skatteinkomster i kapitel 5.1 enligt följande:

?I resultaträkningen eller i noterna till den upptas skatteinkomsterna indelade i kommunens inkomstskatt, andel av samfundsskatten, fastighetsskatt och övriga skatteinkomster. Kommunens skatteinkomster registreras i bokslutet enligt skatteförvaltningens redovisningstidpunkt som inkomst för ifrågavarande räkenskapsperiod.

Kommunalskatten för räkenskapsperioden omfattar följande redovisningar

- månatliga redovisningar av förskottsinnehållningar och förskottsuppbörd
- skatter enligt lagen om beskattningsförfarande för skatteår som föregår räkenskapsperioden
- rättelseredovisningar

De redovisningar av samfundsskatt som skall hänföras till räkenskapsperioden utgörs av redovisad förskottsuppbörd och redovisningar av samfundsskatt.

Vid bokföringen av skatteinkomster beaktas dessutom rättelser i de belopp som redovisats under räkenskapsperioden och tidigare perioder, vilka beror på förändringar i de kommunvisa fördelningsandelar skatteförvaltningen meddelat innan bokslutet upprättats. Rättelsernas belopp skall anges i noterna till bokslutet (*ändring 29.11.2000*).

Som kommunens fastighetsskatteinkomst bokförs den fastighetsskatt som redovisats under räkenskapsperioden. Hundskatt, som debiteras och uppbärs av kommunen, bokförs som inkomst under den räkenskapsperiod då den debiterats eller då den influtit.?

2.2 Obalans mellan debiterade och redovisade skatter

Syftet med övergången till bokföring enligt tidpunkten för redovisningarna, vilket infördes vid ingången av 1997, var att göra bokföringen tydligare. Ändringen var motiverad eftersom den på redovisningen grundade skatteinkomsten då i det närmaste motsvarade debiteringen. Men det har sedermera uppstått stora skillnader mellan de debiterade och de redovisade skatteinkomsterna. I många kommuner minskade skatteinkomsterna rentav, trots att skattesatsen höjdes och förvärvsinkomsterna ökade. Skillnaderna kom sig av nya inkomstslag, såsom optioner och vissa kapitalinkomster, som växte snabbare än förvärvsinkomsterna. Skillnaderna mellan debiterad och redovisad skatt förklaras också av tidpunkten för justeringen av skattetagarnas fördelningsandelar.

Eftersom ökningen av kapital- och optionsinkomsterna var exceptionellt stor för skatteåren 1999 och 2000 och eftersom den kommunala fördelningsandelen sänktes vid samma tid för vardera skatteåret, uppstod det en avsevärd obalans i kommunernas skatteredovisningar mellan den debiterade skatten och de belopp som utbetalades till kommunerna. Skillnaden har emellertid minskat avsevärt. Ökningen i kapital- och optionsinkomster har dessutom minskat och beloppen jämnas sannolikt ut. Det torde därför inte vara att vänta någon ny avvikelse mellan de redovisade och de debiterade skatterna.

Dessutom har räntan sedermera höjts för stora kvarskatter. Som en följd av detta kommer det förmodligen att bli vanligare med kompletteringsinbetalningar av förskotten, vilket gör att skatteinkomsterna flyter in och bokförs tidigare.

2.3 Andra motiveringar

I praktiken går det inte att bokföra enligt prestationsprincipen på det sätt som staden föreslår, eftersom det inte skulle finnas tillgängliga uppgifter om de skatteinkomster som skall debiteras för bokslutsåret. Skatteinkomsterna skulle grunda sig på kommunens egen uppskattning. Skattemyndigheterna ger inte heller någon förhandsuppskattning av debiteringen för bokslutsåret.

Kommunsektionen har i sina anvisningar för bokföring av skatteinkomster ansett att bokföring av skatteinkomsterna på basis av kommunens egen uppskattning inte är tillräckligt tillförlitligt för beräkning av resultat och jämförelser mellan kommunerna, utan man har ansett att bokföringen måste bygga på skatteförvaltningens uppgifter.

En annan sak som talar för att bokföringen bör bygga på de redovisade skatterna är att bokföringsprincipen är entydig och inte ger möjlighet att påverka resultatet. Med nuvarande bokföringsprincip är kommunernas skatteinkomster dessutom sinsemellan jämförbara. Den föreslagna ändringen skulle medföra nya avvikelser i övergångsskedet och skulle i fortsättningen försvåra jämförelser mellan kommuner och skatteår.

3. Kommunsektionens utlåtande

Kommunsektionen anser att det inte finns grund för att ändra anvisningarna för bokföring av skatteinkomster på det sätt som staden föreslår.